

Απόφαση /2017 - Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα:
Έκθεση 2016

Το 2016 ήταν μια χρονιά ορόσημο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μετά από μια μακρά περίοδο διαβουλεύσεων δρομολογήθηκε η μετάβαση σε μια νέα εποχή με την ψήφιση των νέων κανόνων οι οποίοι θα τεθούν σε εφαρμογή από τις 25 Μαΐου του 2018.

Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα έτους 2016.

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2016

(άρθρο 19 παρ. 1 εδάφ. β του ν. 2472/97)

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Χωρίς αμφιβολία το 2016 ήταν μια χρονιά ορόσημο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η μεταρρύθμιση των κανόνων προστασίας προσωπικών δεδομένων, που ίσχυαν για 20 χρόνια βάσει του κύριου νομοθετήματος, της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, είναι πια γεγονός.

Μετά από μια μακρά περίοδο διαβουλεύσεων δρομολογήθηκε η μετάβαση σε μια νέα εποχή με την ψήφιση, στις 27 Απριλίου του 2016, των νέων κανόνων οι οποίοι θα τεθούν σε εφαρμογή από τις 25 Μαΐου του 2018: του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στους τομείς της ποινικής δικαιοσύνης και της αστυνομικής συνεργασίας.

Περαιτέρω, τον Ιούλιο του 2016 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ολοκλήρωσε τη διαδικασία έγκρισης της ασπίδας προστασίας ΕΕ-ΗΠΑ για την ιδιωτικότητα, η οποία αποτελεί το πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τις διατλαντικές ανταλλαγές για εμπορικούς σκοπούς. Με αυτό το πλαίσιο κανόνων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποβλέπει και στη συμμόρφωση προς τις νομικές δεσμεύσεις που απορρέουν από την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2015 του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία ακυρώθηκε το προηγούμενο αντίστοιχο πλαίσιο προστασίας του «ασφαλούς λιμένα».

Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, που αποτελεί και το βασικό μοχλό της δέσμης της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν αποτελεί απλή επικαιροποίηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ αλλά νέο κατούσιαν νομοθέτημα προς την κατεύθυνση της διαμόρφωσης ενός ισχυρότερου και παράλληλα πιο συνεκτικού νομικού πλαισίου που θα έχει ομοιόμορφη εφαρμογή σε όλη την επικράτεια της Ένωσης, με την εξαίρεση ορισμένων -ως επί το πλείστον δευτερευόντων- θεμάτων, ως προς τα οποία υφίσταται υποχρέωση ή παρέχεται η ευχέρεια θέσπισης εθνικών ρυθμίσεων. Ο Κανονισμός αυτός διευρύνει τα δικαιώματα των υποκειμένων των προσωπικών δεδομένων και αυξάνει τις υποχρεώσεις των υπευθύνων επεξεργασίας των δεδομένων. Επιπλέον, καθορίζει διαδικασίες για διασφάλιση της συμμόρφωσης, καθώς και κυρώσεις για όσους παραβιάζουν τους κανόνες. Ενισχύει, επίσης, τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεκτικότητας και λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων και προβλέπει επίσης αμοιβαία συνδρομή και κοινούς ελέγχους.

Υπό το φως των παραπάνω ιδιαίτερα σημαντικών εξελίξεων, είναι αναγκαία στην περίοδο προσαρμογής που διανύουμε, η ενδελεχής προετοιμασία όλων όσοι εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στα ζητήματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων κατά το 2016, παρά τις διαχρονικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει και κυρίως την ελλιπή στελέχωσή της, ήταν ενεργά

παρούσα στην αναδιαμόρφωση του νομικού πλαισίου της προστασίας δεδομένων - ιδιαίτερα μέσω της συμμετοχής της στην Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29.

Γενικότερα, σταθερή επιδίωξή της στη σχεδόν εικοσαετή διαδρομή της ως ανεξάρτητης αρχής, συνταγματικά κατοχυρωμένης από το 2001, είναι η δημιουργία ικανών εγγυήσεων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής και η εδραίωσή της στη συνείδηση των πολιτών ως ουσιαστικού φορέα προστασίας των προσωπικών τους δεδομένων – έχοντας πάντα επίγνωση των προκλήσεων, αλλά και των κινδύνων που προκύπτουν από την ανταλλαγή οικονομικών και εμπορικών δεδομένων στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, την ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας και τη ραγδαία εξέλιξη των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των τεχνολογιών των «Μεγάλων Δεδομένων» και του «Διαδικτύου των Πραγμάτων». Παρά τα διαχρονικά δομικά προβλήματα, η Αρχή, στο πλαίσιο της αποστολής της, προετοιμάζεται εντατικά για την εφαρμογή του νέου Κανονισμού. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται αναπροσαρμογή των στόχων και του τρόπου λειτουργίας της και κυρίως στήριξη από την Πολιτεία αλλά και από την κοινωνία. Η έως τώρα αναγνώριση των προσπαθειών της αποτελεί στέρεη βάση. Είναι ανάγκη, αλλά και υποχρέωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού της Αρχής, να εργαστούμε σκληρά για να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις και στις προκλήσεις που απορρέουν από νέα δεδομένα τα οποία δημιουργεί η τεχνολογική εξέλιξη και η νέα ευρωπαϊκή νομοθεσία, αφού στο μεταβαλλόμενο αυτό περιβάλλον ο ρόλος των Αρχών Προστασίας Δεδομένων, ως σημαντικών παραγόντων του σύγχρονου νομικού πολιτισμού, αναβαθμίζεται και οι αρμοδιότητές τους ενισχύονται.

Ενόψει της εφαρμογής του νέου Γενικού Κανονισμού για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, η χώρα μας πρέπει να προετοιμαστεί εγκαίρως ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει επιτυχώς τις πολύ αυξημένες υποχρεώσεις που επιβάλλονται με τις ρυθμίσεις τις οποίες εισάγει. Βεβαίως, η βασική ευθύνη ως προς αυτό ανήκει στην αρμόδια ανεξάρτητη αρχή, την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Παράλληλα, όμως, υποχρεώσεις γεννώνται και για την Πολιτεία, αφού υπάρχουν τομείς που εμπίπτουν στη δική της

αρμοδιότητα, όπως η ουσιαστική αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού της Αρχής και ανάλογη αύξηση των διατιθεμένων πιστώσεων. Αν δεν εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις αυτές είναι πολύ δυσχερές ή και ανέφικτο να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική εφαρμογή του νέου αυτού Ευρωπαϊκού Κανονισμού που, όπως έχει ήδη αναφερθεί, εκτός από τα αυξημένα καθήκοντα τα οποία συνεπάγεται για την Αρχή μας, επιβάλλει και συστηματική και στενή συνεργασία της σε ευρωπαϊκό επίπεδο και μόνιμη συμμετοχή της σε ευρωπαϊκά όργανα, όπως το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Και μία τελευταία παρατήρηση: Εν μέσω γενικότερης κρίσης των δικαιωμάτων του ανθρώπου, αυτό που τελικά διακυβεύεται σήμερα είναι το ίδιο αξιακό σύστημα της ΕΕ. Η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων, και ιδίως το δικαίωμά τους στην προστασία των δεδομένων τους, επαναπροσδιορίζεται παραμένοντας, ταυτόχρονα, κρίσιμο πρόταγμα για τις σύγχρονες δημοκρατικές κοινωνίες.

Κωνσταντίνος Μενουδάκος

Πρόεδρος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

1.2. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

1.3. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

1.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.5. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

2. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

3. ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

3.1. ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

3.2. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

3.3. ΥΓΕΙΑ

3.4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

3.5. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

3.6. ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

3.7. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

3.8. ΠΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

3.9. ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

3.10. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΒΙΝΤΕΟΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ

3.11. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

4. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

4.1. ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΡΘΡΟΥ 29 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 95/46/ΕΚ

4.2. ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕΝΓΚΕΝ 2ης ΓΕΝΙΑΣ (SIS II)

4.3. ΚΟΙΝΗ ΕΠΟΠΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΥΡΩΠΟΛ

4.4. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΕΥΡΩΠΟΛ

4.5. ΚΟΙΝΗ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

4.6. ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

4.7. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ (VIS)

4.8. ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ EURODAC

4.9. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΟΔΟΣ

4.10. ΕΑΡΙΝΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

4.11. ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (CASE HANDLING WORKSHOP)

5. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΦΕΚ Β΄ 4105/23.11.2017

Αθήνα, 15 Νοεμβρίου 2017

Ο Πρόεδρος της Αρχής Προστασίας
Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΕΝΟΥΔΑΚΟΣ